

ks. Robert Marczewski

TEOLOGIA CIAŁA
JANA PAWŁA II

**W PRAKTYCE
AMERYKAŃSKIEGO
KOŚCIOŁA**

Wydawnictwo WAM
Księża Jezuici
Kraków 2015

Spis treści

Wykaz skrótów	11
Przedmowa (Jarosław Kupczak OP)	13
Podziękowania	19
Wprowadzenie ogólne	21

ROZDZIAŁ I

Amerykański kontekst katechez

I.1. Tło kulturowe	31
I.1.1. Podłoże historyczne	32
I.1.2. Geneza rewolucji seksualnej	35
I.1.3. Kultura doby rewolucji seksualnej	37
I.2. Sytuacja w Kościele katolickim	42
I.2.1. Kościół katolicki w Stanach Zjednoczonych przed Soborem Watykańskim II	43
I.2.2. Sobór Watykański II i Komisja Papieska	46
I.2.3. Zagadnienia teologiczne	49
I.2.4. <i>Humanae Vitae</i>	51
I.2.5. W poszukiwaniu adekwatnej antropologii	54
I.3. Następstwa rewolucji seksualnej	59
I.3.1. Obecna (żałosna) sytuacja	59
I.3.2. Kontrakcja – konstruktywne reakcje na rewolucję seksualną	63
I.4. Przedstawienie przez Jana Pawła II teologii ciała	66
I.4.1. Istotne znaczenie katechez	66
I.4.2. Krytyka teologii ciała na podstawie jej treści	68
I.4.3. Recepcja teologii ciała na podstawie jej metody	70

I.5. Papieski Instytut Jana Pawła II w Waszyngtonie	75
I.5.1. Historia	76
I.5.2. Misja i charakter	79
I.5.3. Nowa ewangelizacja a kultura	80
I.5.4. Nowa ewangelizacja a hermeneutyka daru	82
I.6. Pozytywne przyjęcie teologii ciała	85
I.6.1. Oddziaływanie związane z kontekstem amerykańskim	85
I.6.2. Sukcesy związane z samym nauczaniem	89
I.6.3. Katechetyczny i duszpasterski odbiór teologii ciała	91
I.6.4. Christopher West	95
I.6.5. Problem doświadczeń seksualnych a (nowa) ewangelizacja ..	97
I.6.6. Theology of the Body Institute i inne zorganizowane formy ewangelizacji	100

ROZDZIAŁ II

Teologia ciała Jana Pawła II

II.1. Pierwszy człowiek	105
II.1.1. Pierwotna samotność	106
II.1.2. Pierwotna jedność	108
II.1.3. Oblubieńczy sens ciała	113
II.1.4. Pierwotna nagość	115
II.1.5. Stworzony na obraz Boga	117
II.1.6. Sakramentalność ciała	118
II.2. Człowiek „historyczny”	121
II.2.1. Wstyd w sercu	121
II.2.2. Pożądliwość (<i>concupiscentia</i>)	124
II.2.3. Nowy etos odkupienia	127
II.2.4. Cnota czystości	129
II.2.5. Godność ciała w wymiarze seksualnym	131
II.3. Człowiek eschatologiczny	134
II.3.1. Ciało zmartwychwstałe	135
II.3.2. Beżenność dla Królestwa Niebieskiego	137
II.4. Sakramentalność małżeństwa	139
II.4.1. Tajemnica Chrystusa	140
II.4.2. Miłość małżeńska	142
II.4.3. Małżeństwo jako najpierwotniejszy sakrament	145
II.4.4. Małżeństwo jako sakrament nowego przymierza	147
II.4.5. Znak sakramentalny	150

II.4.6. „Mowa ciała”	151
II.4.7. Moralność aktu małżeńskiego	156
II.4.8. Duchowość małżeńska	158
II.5. Wnioski	161

ROZDZIAŁ III

Teologiczny rozwój teologii ciała

III.1. Relacyjne pojęcie osoby ludzkiej	165
III.1.1. Relacje synowskie	167
III.1.2. Relacje oblubieńcze	170
III.1.3. Znaczenie kosmiczne	173
III.2. Relacyjność: teologia odgórna czy oddolna?	175
III.2.1. Epistemologia	176
III.2.2. Teologia odgórna – ludzka relacyjność w świetle Bożej	177
III.2.3. Teologia oddolna – relacyjność trynitarna w świetle ludzkiej	180
III.3. Ojcostwo i macierzyństwo jako transcendencja i immanencja	184
III.3.1. Zróżnicowanie w wymiarze seksualnym w świetle immanentnej i transcendentnej Trójcy	185
III.3.2. Ludzka płodność jako <i>communio personarum</i>	188
III.3.3. Ciało odsłania Bożą immanencję i transcendencję	189
III.3.4. Duchowe macierzyństwo i ojcostwo	191
III.4. Receptywność: nie arystotelesowska bierność, ale doskonałość osoby	195
III.4.1. Receptywność w Bożych relacjach <i>ad intra</i> i <i>ad extra</i>	196
III.4.2. Prymat receptywności	198
III.4.3. Maryjne <i>fiat</i>	201
III.4.4. Receptywność jako pewien rodzaj doskonałości	202
III.5. Miłość synowska i miłość oblubieńcza	204
III.5.1. Niebezpieczeństwo redukcjonizmu	205
III.5.2. Właściwe rozumienie wielkiej analogii	207
III.5.3. Pierwszeństwo miłości synowskiej (dziewiczej)	208
III.5.4. Rola <i>erosa</i> w rozumieniu miłości oblubieńczej	210
III.6. Problem pożądliwości (<i>concupiscentia</i>)	213
III.6.1. Cześć dla ciała domaga się wymiaru maryjnego	214
III.6.2. Wolność od dominacji pożądliwości nie eliminuje wysiłku	215
III.6.3. Nowy etos ma początek w negatywnej czystości	219

III.7. Teologia ciała a nowa ewangelizacja	222
III.7.1. Ewangelizacja poprzez ciało (doświadczenie osobowe)	222
III.7.2. Ewangelizacja przez <i>communio personarum</i> (relacje osobowe)	227
III.8. Teologia ciała a bioetyka	231
III.8.1. Potrzeba adekwatnej antropologii	231
III.8.2. Pojęcie <i>imago Dei</i> i samopanowanie	233
III.8.3. Oblubieńcze ciało odsłania osobę	236
III.8.4. Oblubieńcze ciało ochrania osobę	238
Zakończenie	243
Bibliografia	255
Indeks	275